

Delårsrapport 2025

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Utveckling av verksamheten	5
Uppföljning av arbetet med prioriteringar	11
Likvärdig förskola	11
Stärka kompetensen	11
Stärka förutsättningarna för ledning och styrning	12
Prioriterat stöd till förskolor i utvecklingsarbetet	13
Samverkan för likvärdiga uppväxtvillkor	14
Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen	16
Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga	16
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor	16
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning	20
Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen	22
Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030	22
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering	24
Målområde - En mer jämlik stad	25
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att staden ska bli fri från segregation	25
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal	

utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden	27
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten.....	28
Målområde - En god organisation	30
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar	30
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder	33
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service	38
Ekonomisk utveckling under året.....	40
Budgetavvikelse	40
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget	40
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram	45
Resultaträkning	46
Uppdatering investeringar 2026	47

Sammanfattning

Förskolenämndens utvecklingsarbete för att stärka kompetensen hos den pedagogiska personalen och för att stärka förutsättningarna för ledning och styrning har varit fortsatt prioriterat. Detta är avgörande för alla andra utvecklingsprocesser inom förskolenämndens verksamhet. Både andelen och antalet förskollärare har ökat jämfört med motsvarande period 2024. Även andelen barnskötare med formell utbildning har ökat. Parallellt pågår flera insatser som samlat ska stärka rektorernas förutsättningar att leda mot ökad kvalitet och stärkt likvärdighet. Under perioden har rektorsområdenas sammansättning, rektors och biträdande rektors befattningsbeskrivningar samt nämndens strukturersättningsmodell setts över i detta syfte.

Nämnden ser även en förflyttning när det gäller arbetssätt och strukturer för att rikta resurser och insatser till de förskolor där behoven av stöd i utvecklingsarbetet är som störst. Under perioden har olika former av kompenserande insatser riktats till utvalda förskolor med särskilt identifierade behov. Här ingår bland annat kompetensförstärkning i form av kompetensteam, stöd genom specialpedagogiska insatser och förskolesocionomer i samverkan med socialtjänsten.

Nämndens arbete för att stödja förskolorna i utvecklingsarbetet går i linje med förändringarna i förskolans läroplan som började gälla den 1 juli 2025. Utifrån behoven i barngrupperna har värdegrundsarbetet, barns behov av stimulans, ledning och stöd samt barns språkutveckling varit särskilt prioriterade områden. Förskolenämnden har beslutat om införandet av ytterligare en verksamhetsutvecklingsdag (VU-dag) från och med 2025.

Samverkan mellan kommunens förskolor, andra myndigheter och samhällsfunktioner kring barnen i Malmö har fortsatt och det gäller även det breda uppsökande arbetet i lokal samverkan med civilsamhället. Fortsatt fokus har riktats på familjecentraler och öppna förskolan som viktiga arenor för tidiga gemensamma insatser. Under perioden har två nya familjecentraler öppnat. Implementeringar av samverkansmodellen "Trygga barnet" och samarbetet med arbetsmarknads- och socialnämnden kring socionomer i förskolan är viktiga bidrag kring tidigt samordnat stöd till barn.

Antalet barn i förskoleåldern fortsätter att minska. Perioden har präglats av ett omfattande omställnings- och anpassningsarbete för att möta denna utveckling. Det ställs stora krav på nämndens bemanningsplanering och på åtgärder för att anpassa kapaciteten av förskoleplatser. Under året görs anpassningar genom att lokaler som inte bedöms som ändamålsenliga avvecklas. Under perioden har nio lokaler med 460 platser avvecklats.

Förskolenämndens resultat för perioden visar ett överskott om 47 mnkr. Bedömningen är att antal barn i nämndens målgrupp kommer att understiga den befolkningsprognos som ligger till grund för nämndens budgettilldelning 2025 samt att andelen barn som efterfrågar plats är lägre än budgeterat. Det innebär lägre kostnader än budgeterat. För helåret prognostiseras ett överskott på 25 mnkr jämfört med budget.

Utveckling av verksamheten

I detta avsnitt sammanfattas utvecklingen av förskolenämndens verksamhet januari-augusti 2025. Beskrivningar av nämndens arbete för att stärka förskolornas förutsättningar att möta varje barn med hög och likvärdig kvalitet fördjupas i avsnitten om nämndens prioriteringar och bidrag till kommunfullmäktiges mål. Det gäller även vidareutvecklingen av samverkan med andra nämnder, myndigheter och civilsamhälle kring tidiga gemensamma insatser och av det uppsökande arbetet för fler barn i förskola.

Utvecklingsarbete för ökad likvärdighet

Kvaliteten i förskolan skapas i varje möte mellan barn och personal. Formell och hög kompetens hos den pedagogiska personalen är därmed en avgörande kvalitetsfaktor. Vidare lyfter forskning fram rektors ledarskap som en förutsättning för stärkt kvalitet i förskolan. Detta har också varit utgångspunkten för periodens arbete med att stärka förskolornas möjligheter att kompensera för skillnader i barns olika förutsättningar och behov.

Uppföljningen i denna delårsrapport visar att den formella kompetensen hos medarbetarna närmast barnen på förskolorna generellt sett har stärkts något. Arbetet bygger på förskolenämndens kompetensförsörjningsplan med långsiktiga insatser för en hållbar kompetensförsörjning.

Flera insatser har påbörjats för att stärka rektoreernas förutsättningar att leda mot ökad kvalitet och stärkt likvärdighet. Arbetet knyter an till den nationella utredningen kring rektors förutsättningar som betonar vikten av utrymme för ett utbildningsnära och pedagogiskt ledarskap. Utvecklingsarbetet kring rektorsområdena har tagit nästa steg för att stärka rektors förutsättningar att verka kompensatoriskt. Nya rektorsområden har utarbetats för att skapa bättre förutsättningar för rektor att resurs- och kompetensfördela utifrån behoven i barngrupperna. De nya rektorsområdena träder i kraft i januari 2026. Parallellt har nästa steg tagits i översynen av rektors och biträdande rektors uppdrag i syfte att tydliggöra förväntningarna och skapa utrymme för det pedagogiska ledarskapet.

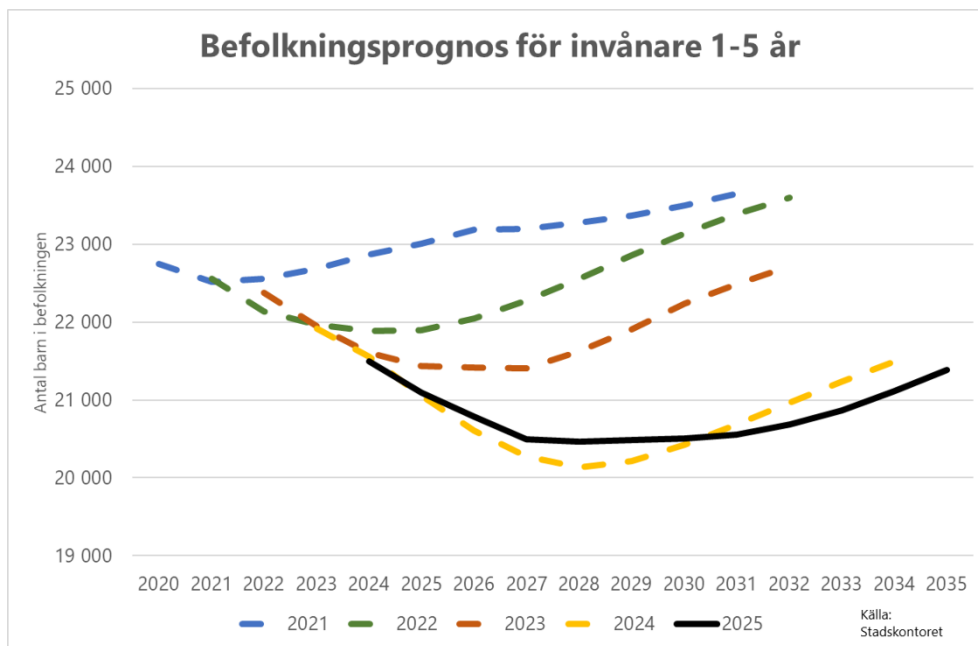
Periodens arbete visar på en förflyttning när det gäller arbetssätt och strukturer för att rikta resurser och insatser till de förskolor där behoven av stöd i utvecklingsarbetet är som störst. Nämnden som huvudman har under perioden riktat olika former av utvecklingsinsatser till förskolor med särskilt identifierade behov. Kompetensförstärkning med förskollärare i kompetensteam, stöd genom specialpedagogiska insatser och förskolesocionomer i samverkan med socialtjänsten är här några exempel.

Förskolenämndens strukturersättningsmodell har utretts på nämndens uppdrag och förslag till revidering har tagits fram. Inriktningen är att utveckla en modell som i högre grad än idag speglar de sammanhang som barnen befinner sig i och som påverkar deras förutsättningar att ta till sig utbildningen.

Befolkningsutveckling, kapacitet och lokalbehov

Perioden har präglats av ett omfattande omställnings- och anpassningsarbete för att möta det minskande antalet barn i den kommunala verksamheten. Befolkningsutvecklingen ställer stora krav på bemanningsplaneringen och på vidare åtgärder för att anpassa kapaciteten av förskoleplatser.

Antalet barn i befolkningen har under årets första åtta månader varit lägre än den befolkningsprognos som ligger till grund för årets budget. 2025 års prognos visar på en fortsatt minskning av antalet barn i åldern 1-5 år kommande år, vilket framgår av diagrammet nedan.

Stadens senaste två prognoser skiljer sig avsevärt från tidigare prognoser och de förändrade antagandena om befolkningsutvecklingen har medfört ytterligare komplexitet i planeringen. Det gäller bland annat lokalplaneringen som kräver lång framförhållning. För att möta det minskade antalet barn i den kommunala verksamheten görs anpassningar genom att avveckla lokaler som inte bedöms ändamålsenliga. Under perioden har 460 platser avvecklats och det pågår arbete inför avvecklingar under 2026 och framåt.

Ett minskande barnantal tillsammans med ett behov av att ersätta platser i paviljonger med tillfälliga bygglov och i lokaler med brister är en stor utmaning i stadens lokalplanering. Utöver detta finns behovet av nya förskolor i utbyggnadsområden i takt med att staden växer.

Skillnaden i efterfrågan på plats i förskola mellan vår och höst påverkar alltid nämndens planering. Planeringen behöver vara inriktad på att klara ett maximalt behov av platser i maj månad varje år när efterfrågan är som högst och lokalkapaciteten kan därefter inte nyttjas fullt ut under övriga delar av året. Årsvariationen är en särskilt komplicerande faktor när

befolkningen minskar betydligt. Detta är särskilt tydligt under året då de sexåringar som går till grundskolan har en högre efterfrågan på plats än de ettåringar som är nya i verksamheten.

En försvårande omständighet i placeringsarbetet är den geografiska obalansen. I vissa områden har familjer långt mellan hem och förskola till följd av brist på förskoleplatser i området. I arbetet med omställning och avvecklingar ställs allt högre krav på planeringen av placeringar för att motverka ytterligare geografisk obalans som påverkar barn och vårdnadshavare. Vidare är beståndet av fristående förskolor en osäkerhetsfaktor, både för placeringsarbetet och lokalplaneringen. Förändringar i det fristående beståndet kan ske plötsligt, vilket påverkar de kommunala förskolorna både på kort och lång sikt.

Under perioden öppnade Traktorns förskola med 160 platser i Elinelund, vilket är den enda nya förskolan som öppnar under 2025. Brages förskola färdigställs i slutet av 2025 och öppnar i början av 2026. Samtidigt har nio lokaler med cirka 460 platser avvecklats under perioden. Änggårdens förskola, Gröna lunds förskola, Gladans förskola och Blomviks förskola har avvecklats på grund av brister i lokalerna. Fem avvecklingar har skett till följd av att tillfälliga bygglov löpt ut. Det handlar om Solbackens förskola, Fridhems förskola, Per-Albin hems paviljong, Ärtgårdens paviljong och Sofieholms paviljong. Utöver dessa avvecklingar hålls Klövervallens förskola stängd fram till början av 2027 för renovering och tillbyggnad.

Region Skåne har beslutat att pausa den pågående planeringen inom Västra Flensburg för att utreda möjligheterna att i stället exploatera inom norra sjukhusområdet. Arbetet med detaljplanerna för nya förskolor har därmed avbrutits tills vidare. Planerna för omlokalisering har funnits i flera år med påföljden att investeringar i de berörda lokalerna inte har prioriterats. Detta behöver nu åter aktualiseras.

Nationellt fokus på kompetens och utveckling i förskolan

Professionsprogrammet, som träder i kraft under hösten, ger en nationell struktur för kompetensutveckling för rektorer, lärare och förskollärare och ett nationellt meriteringssystem för legitimerade lärare och förskollärare. Som huvudman behöver nämnden skapa förutsättningar för att organisationen ska kunna ta tillvara de möjligheter som programmet skapar. Periodens arbete med förberedelser har varit intensivt och bedöms lägga en gedigen plattform. Upparbetade strukturer för samverkan och samarbete med Malmö universitet kring behov av kompetensutveckling med vetenskaplig förankring är centrala i sammanhanget.

Förskolenämnden ingår sedan tidigare i flera samarbeten med Malmö universitet i syfte att främja praktikinrä forskning som kan lägga en grund för det fortsatta arbetet med professionsprogrammet. Tillsammans med stadens övriga utbildningsnämnder och ytterligare 19 skolhuvudmän finns sedan tidigare ett nationellt ULF-avtal (Utveckling, lärande och forskning). För att fördjupa samarbetet med Malmö universitet har ett specifikt ULF-avtal slutits som avser en gemensam forskningsmiljö med bas i skolprofessionernas kunskapsbehov. Denna samverkan möjliggör forskning

tillsammans med pedagogisk personal och ledningar på förskolor och skolor inom områden som prioriterats utifrån utbildningsnämndernas systematiska kvalitetsarbeten och lärarutbildningarnas kunskaps- och utvecklingsbehov. Inom ramen för denna samverkan medverkar nämnden i det tematiska nätverket "Flerstämmig analys i undervisning i förskolan" och från och med hösten i ytterligare ett tematiskt nätverk med fokus på AI i undervisningen.

Utöver detta ingår nämnden sedan tidigare i skolhuvudmännens forskningsinstitut (Ifous) som gör det möjligt att delta i forsknings- och utvecklingsprogram. För närvarande deltar nämnden tillsammans med en forskargrupp från Göteborgs universitet och ytterligare tio huvudmän i ett nationellt FoU-program om språkutvecklande förskola som under perioden mynnat ut i ett omfattande utvecklingsarbete på kommunens förskolor. Samarbetet har även fortsatt med Högskolan Kristianstad i form av ett samarbete kring verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt genom medverkan vid högskolans programnämnd för förskolläraryrket och kommunsamordnardagar.

Ny lagstiftning och aktuella utredningar

Perioden har inneburit förberedelser inför en rad ändringar i lagstiftning och nationella styrdokument. Fokus i detta arbete har varit att på olika sätt förbereda organisationen för att möta de nya krav som förändringarna medför. Bland annat handlar det om ändringarna i förskolans läroplan som betonar vikten av analoga verktyg, högläsning, lek och rörelse och som började gälla den 1 juli 2025. Vikten av den pedagogiska personalens kunskaper i svenska språket har förtydligats i nya allmänna råd om styrning och ledning av förskolan. Dessa förväntas börja gälla under hösten 2025.

Sedan 1 juli 2025 gäller även nya bestämmelser i skollagen som syftar till att stärka tryggheten för barn och personal. Förändringarna kräver att alla förskolor ska ha en beredskapsplan och bedriva kontinuerligt beredskapsarbete för hantering av kriser och säkerhetshot. En ny socialtjänstlag trädde i kraft samma datum, vilket medger ett större fokus på förebyggande insatser och förändringar i förskolans samverkan med socialtjänsten för att uppmärksamma barn som riskerar att fara illa.

Verksamheten påverkas därtill av AI-förordningen som började gälla 2024 och som reglerar användningen av AI för att främja utvecklingen samtidigt som risker hanteras och trygghet säkerställs för medborgarna.

Under perioden har förskolenämndens arbete präglats av det stora antal nationella utredningar som pågår. Nämndens verksamhet har även involverats av Regeringskansliet i flera av de pågående utredningarna, däribland den utredning som letts av en nationell samordnare för utanförskap. Betänkandet innehåller en rad förslag som sätter ljuset på förskolans betydelse för att bryta utanförskap.

Förskolenämnden deltar i flera sammanhang på nationell nivå för kunskapsutbyte och gemensamt lärande för att belysa förskolans betydelse. Här ingår bland annat samarbeten inom storstadsnätverket och

Sveriges kommuner och regioners (SKR) förskolenätverk som betonar förskolans särart och potential att göra skillnad i barns liv och för samhällets utveckling.

Nämndens systematiska arbete med mänskliga rättigheter

Skollagen och förskolans läroplan utgår ifrån barnkonventionen och barnets bästa ska därmed vara en vägledande utgångspunkt i all utbildning och annan verksamhet som rör barn. De vägledande principerna i stadens "Policy för mänskliga rättigheter" har fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet vilket sammanfaller med förskolans grunduppdrag och värdegrund. Genom att förskolenämnden uppfyller sitt grunduppdrag läggs samtidigt grunden för arbetet med barnets rättigheter i Malmö stads förskolor.

Förskolenämnden prioriterar arbete för att utveckla en likvärdig förskola med hög kvalitet och samverkan för likvärdiga uppväxtvillkor. Detta är också utgångspunkten för nämndens utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter. Prioriteringarna kopplat till likvärdighet knyter an till alla barns lika rätt till en utbildning av hög kvalitet oavsett förutsättningar och levnadsvillkor. Under perioden har arbetet med att rikta resurser och stödjande funktioner till de förskolor där utvecklingsbehoven är som störst varit en viktig del av huvudmannens kompensatoriska insatser.

Arbetet har följt nämndens planering som grundas i förskolornas värdegrundsarbete. Under perioden har de årliga kvalitetsdialogerna inletts inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet där en uppföljning sker av utvecklingen på förskolorna. Detta kommer sedan att ligga till grund för årets lägesbedömning som blir ett av underlagen vid den årliga uppföljningen av nämndens utvecklingsarbete utifrån Malmö stads policy för mänskliga rättigheter.

Även det prioriterade arbetet med samverkan för likvärdiga uppväxtvillkor följer nämndens planering. Genom att etablera samverkansmodeller som "Trygga barnet" och vidareutveckla samverkan kring mödravård och föräldrastöd på familjecentraler och i öppen förskola förstärks systematiken i nämndens arbete med barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet. Även nämndens uppsökande arbete i samverkan med andra myndigheter och civilsamhälle bedöms vara ett viktigt bidrag för arbetet med mänskliga rättigheter.

Inom barnrättsområdet har metoder för prövning av barnets bästa vidareutvecklats med stöd av barnrättsstrateger och barnrättsnätverk för att ytterligare stärka barns möjligheter till delaktighet och inflytande i frågor och beslut som påverkar dem.

Digitalisering som stöd i verksamhetsutveckling

Digitaliseringsarbetet har inriktningen att stödja verksamhetsutveckling både i förskolorna och stödfunktionerna. Under perioden infördes en ny nationell digitaliseringsstrategi för åren 2025-2030 som tydliggör förväntningarna på kommunerna när det gäller digitalisering som stöd i

verksamhetsutveckling.

Nämndens arbete inom området har till stor del fokuserat på att utveckla en modern systemmiljö. Ett nytt avtal har slutits med leverantör av verksamhetssystem, där ett nytt barn- och elevregister ingår som viktig del och arbete med implementering har påbörjats. Arbetet sker i samverkan med stadens övriga utbildningsnämnder. Med direkt koppling till barnen och förskolornas lokala utvecklingsarbete har ett nytt avtal slutits med leverantör av systemstöd för hantering av ärenden som rör barn i behov av särskilt stöd, kränkingsärenden och orosanmälningar.

Artificiell intelligens (AI) har de senaste åren lyfts som en strategisk fråga för förskoleverksamheten och har under perioden fått en mer framskjuten plats i utvecklingsarbetet. Arbete pågår med att anpassa nämndens vägledning till den nya AI-förordningen. För att uppmuntra användningen av AI har utbildningsinsatser genomförts både för förskolor och stödfunktioner. Vidare bidrar nämnden i ett kommunövergripande arbete för att utveckla SveaGPT, ett AI-verktyg särskilt anpassat till den svenska offentliga sektorn.

Utifrån ett användarperspektiv och i förhållande till behoven på förskolorna har arbetet fortsatt för att utveckla stödstrukturer, se över det digitala basutbudet och höja informationssäkerheten i alla delar av organisationen. Övergången till nytt operativsystem är inne i en slutfas. I syfte att stärka säkerheten har arbetet för att gå över nya digitala lösningar kring säker inloggning, e-signering och säker digital kommunikation fortsatt.

Förskolenämndens tillsynsarbete

Nämndens kontinuerliga utvecklingsarbete kopplat till ansvaret för tillsyn över fristående förskolor och enskilda pedagogiska omsorgsverksamheter har fortsatt under perioden. Översiktlig tillsyn av samtliga fristående förskolor med syfte att skapa en grund för fortsatt tillsynsarbete pågår.

Uppföljning av arbetet med prioriteringar

I detta avsnitt sammanfattas arbetet med nämndens två prioriteringar i grunduppdraget under perioden januari-augusti 2025 som handlar om likvärdig förskola och samverkan för likvärdiga uppväxtvillkor. Prioriteringar som sammanfaller med kommunfullmäktigemålen ska enligt stadens anvisningar huvudsakligen följas upp under aktuellt mål. Uppföljningen av önskad effekt av nämndens arbete redovisas främst under de aktuella målområdena.

Likvärdig förskola

Det första av nämndens prioriterade områden handlar om att stärka likvärdigheten för barnen i kommunens förskolor. Arbetet fokuserar på att stärka kompetensen i mötet med barnen, att stärka förutsättningarna för ledning och styrning samt att stödja förskolor i det lokala utvecklingsarbetet. Den förväntade effekten är stärkta förutsättningar för profession och ledning att ta ansvar för och utveckla utbildningen i linje med målen och riktlinjerna i förskolans nationella styrdokument.

Stärka kompetensen

Tillgång till medarbetare med formell och hög kompetens är en grundläggande förutsättning för att barnen i förskolan ska få den utbildning de har rätt till. Under perioden har nämndens arbete för att stärka kompetensen närmast barnen fortsatt med utgångspunkt i "Kompetensförsörjningsplan 2023–2025".

Grunden i kompetensförsörjningsarbetet läggs av rektor i samarbete med övriga ledningsfunktioner på lokal nivå. Insatser från huvudmannens sida ska utgå från kunskap om förskolornas behov och förutsättningar och bygga på en nära dialog med rektorerna. Under perioden har en kompetensförsörjningsenhet inrättats som samlar resurser och samordnar processer för att stödja och förstärka arbetet.

Förskolenämnden beviljades i början av året medel ur kommunstyrelsens anslag till förfogande för kompetensutvecklingsinsatser 2025. Med hjälp av dessa medel har det arbete som redan pågår för att stärka kompetensen hos medarbetare närmast barnen kunnat fördjupas. Under perioden har beviljade medel bland annat möjliggjort att resurser för utbildningsvikarier kunnat avsättas för de medarbetare som deltar i kompetensutveckling i yrkessvenska. Vidare har en studie- och yrkesvägledare anställts tillsammans med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för att kartlägga behov av kompetensutveckling för barnskötare och pedagoger med inriktning förskola som saknar formell utbildning. För närvarande förbereds bland annat för en insats till hösten när det gäller strategisk och optimerad bemanningsplanering.

Prioriteringen sammanfaller med flera av de kommunfullmäktigemål som riktats till nämnden. Det samlade arbetet och bedömning av effekten på verksamheten och för Malmöborna redovisas i avsnittet "Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen". Stärkt kompetens är en förutsättning för nämndens bidrag till målen om goda uppväxtvillkor för barn och unga. Under målområdet "En god organisation" redovisas arbetet för att stärka förskolornas grundförutsättningar i form av arbetsmiljö och kompetens.

Stärka förutsättningarna för ledning och styrning

En hållbar ledningsorganisation skapar förutsättningar för det pedagogiska utvecklingsarbetet på varje förskola och arbetsmiljön för medarbetarna. Utvecklingsarbetet för att stärka rektorernas förutsättningar att leda och samordna det pedagogiska arbetet på förskolorna har haft fortsatt hög prioritet.

Som nämndes inledningsvis har rektorsområdenas organisering setts över med inriktningen att stärka förutsättningarna för rektors utbildningsnära och pedagogiska ledarskap och för att ge alla barn likvärdig tillgång till en förskola med god kvalitet. En viktig utgångspunkt har varit att skapa förutsättningar för en god kompetens- och resursfördelning. Arbetet kopplar även till den beslutade inriktningen på kommunövergripande nivå om 30 medarbetare per chef. De nya rektorsområdena träder i kraft den 1 januari 2026.

Den fortsatta översynen av förutsättningarna för rektorsområdenas ledningsfunktioner har syftet att tydliggöra förväntningarna och skapa utrymme för rektor att utföra sitt uppdrag. Arbetet sker partsgemensamt och bygger på en bred dialog inom nämndens verksamhet. En del av utvecklingsarbetet handlar om nya befattningsbeskrivningar för rektor och biträdande rektor där biträdande rektor föreslås få ett utökat chefsmandat så att det omfattar personal, ekonomi och verksamhet.

Från och med januari 2025 är den nya måltidsorganisationen med en samlad måltidshantering helt införd. Inriktningen är att utveckla måltidskvaliteten för barnen i förskolorna. Det handlar även om att stärka förutsättningarna för rektorer och nära ledning att fokusera på det pedagogiska arbetet.

Prioriteringen sammanfaller med flera av de kommunfullmäktigemål som riktats till nämnden. Det samlade arbetet och bedömningen av effekten på verksamheten och för Malmöborna redovisas i avsnittet "Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen". Stärkta förutsättningar för ledning och styrning är ytterligare en förutsättning för nämndens bidrag till målen om goda uppväxtvillkor för barn och unga. Under målområdet "En god organisation" redovisas arbetet för att stärka grundförutsättningarna i form av arbetsmiljö och kompetens.

Prioriterat stöd till förskolor i utvecklingsarbetet

Nämndens arbete för att stödja förskolorna i utvecklingsarbetet går i linje med förändringarna i förskolans läroplan som började gälla den 1 juli 2025 och handlar om att stärka den lokala ledningen och professionens förmåga att välja rätt verktyg och anpassa arbetssätt och metoder för att kunna möta barnens behov av stöd, stimulans och vägledning. Tyngdpunkten i arbetet har legat på att stärka stödet för rektorerna i det lokala utvecklingsarbetet. Prioriterat har varit insatser för att skapa förutsättningar för professionell utveckling samt att utveckla och implementera metoder för att fokusera arbetet närmast barnen. Utifrån behoven i barngrupperna är värdegrundsarbetet, barns behov av stimulans, ledning och stöd och barns språkutveckling särskilt angelägna områden.

Under perioden har utvecklingsarbete inom värdegrundsområdet genomförts genom flera parallella insatser. Särskild tyngdpunkt har legat på insatser för att förebygga och motverka begränsande normer, däribland hedersrelaterat våld och förtryck. Det här arbetet har till viktig del skett i samarbete med socialtjänsten och tillsammans med pedagogisk inspiration (PI). Bland annat har en uppdragsutbildning genomförts för rektorer när det gäller ledning av arbetet mot begränsande hedersnormer. En fortsatt uppdragsutbildning på samma tema planeras inför hösten för målgruppen rektorer, biträdande rektorer och sektionschefer. Nämndens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck följs upp särskilt. Från och med hösten ska uppföljningen göras inom ramen för kommunfullmäktiges plan "Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026". Detta ska ske muntligt i samband med delårsrapport och årsanalys.

I syfte att underlätta förskolornas arbete och tydligare integrera värdegrundsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet har en revidering av mallen för förskolornas plan mot diskriminering och kränkande behandling påbörjats. Även nya gemensamma rutiner och stödmaterial för det åtgärdande arbetet är under framtagande. För att rikta fokus mot barn som tillhör nationella minoriteter har en utbildningsdag genomförts för förskolorna och ytterligare en utbildningsdag är planerad till november.

Ett nytt systemstöd för hantering av ärenden som gäller barn i behov av särskilt stöd, tilläggsbelopp, orosanmälan, samt diskriminering och kränkande behandling är under uppbyggnad. När systemet är i bruk kommer det även att finnas möjlighet att ta ut rapporter och statistik, vilket kan bidra till förbättrad uppföljning och analys.

Möjligheter till metodutveckling och kollegialt lärande är avgörande för att förskolorna ska utvecklas i det språkutvecklande arbetet. De senaste årens samarbete inom Ifous FoU-program "Språkutvecklande förskola" har under perioden övergått i ett utvecklingsarbete för att stödja rektorerna i det lokala utvecklingsarbetet. Prioriterat är arbetet för att stödja rektorerna i införande av den så kallade ELSA-modellen på förskolor där det finns behov av tydligare fokus och nya sätt att arbeta med barnens språkutveckling. ELSA står för "Eget Lärande genom Språkstödjande Aktioner" och är en arbetsmodell som tagits fram i samarbete med forskare från Göteborgs

universitet. Som del i arbetet med barns språkutveckling har nämnden även fortsatt arbetet med språkfrämjande kompetensutveckling för den pedagogiska personalen.

Även barns introduktion i förskolan och samarbetet med vårdnadshavarna är viktiga förutsättningar för barns deltagande i förskolan och förskolornas möjligheter att bygga den tillit och den trygghet som krävs för att barnen ska kunna lära och utvecklas under tiden på förskolan. Särskilt fokus under perioden har riktats mot barns närvaro och det närvarofrämjande arbetet. En genomlysning har gjorts för att identifiera framgångsfaktorer och centrala förutsättningar för barns deltagande i förskolan. Med denna som utgångspunkt har ett arbete påbörjats för att ta fram riktlinjer och rutiner för barns närvaro på kommunens förskolor.

Parallellt har arbete genomförts för att förankra gemensamma rutiner för barns introduktion i förskolan. Ytterligare exempel på pågående insatser som på olika sätt bidrar till att stärka samarbetet med vårdnadshavarna är förskolornas arbete med "Trygga barnet", som beskrivs i nästa avsnitt och ICDP (International Child Development Programme). Frågan om barns närvaro har även aktualiserats i och med Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning av rektorers, huvudmäns och kommuners arbete för deltagande i förskolor i socioekonomiskt svagare område och i samband nämndens analysdag i april.

Nämndens prioriteringar sammanfaller med flera av de kommunfullmäktigemål som riktats till nämnden. Den samlade bedömningen av effekten av arbetet på verksamheten och för Malmöborna redovisas i avsnittet "Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen". Uppföljning görs inom målområdena "En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga" och "En mer jämlik stad".

Samverkan för likvärdiga uppväxtvillkor

Det andra av nämndens prioriterade områden avser samverkan med andra myndigheter och samhällsaktörer med fokus på likvärdiga uppväxtvillkor för alla Malmös barn. Förskolorna har genom sitt nationella uppdrag en unik möjlighet att bygga förtroende och legitimitet hos barnens vårdnadshavare för att främja barnets hälsa, utveckling och lärande. Utifrån dessa perspektiv har förskolan en särskilt viktig roll som samhällsaktör.

Under perioden har samverkan mellan kommunens förskolor, andra myndigheter och samhällsfunktioner kring barnen i Malmö vidareutvecklats. Det breda uppsökande arbetet i lokal samverkan med civilsamhället har fortsatt under perioden. Insatser för att nå ut till familjer i områden där inskrivningsgraden är förhållandevis låg är särskilt prioriterat. Vidare har fortsatt fokus riktats på familjecentraler och öppna förskolan som viktiga arenor för tidiga gemensamma insatser för barn och vårdnadshavare från förskolenämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden och Region Skåne.

Nämndens arbete utifrån samverkansmodellen "Trygga barnet" för tidigt samordnat stöd kring enskilda barn är en viktig del av årets arbete.

Implementeringen av modellen bidrar till en gemensam styrning, struktur och samordning av insatser från förskola, skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård. Ytterligare ett led i att stärka förutsättningarna för ett tidigt och nära föräldraskapsstöd är nämndens samarbete med arbetsmarknads- och socialnämnden kring socionomer i förskolan. För närvarande arbetar fyra socionomer med föräldrastöd för att tidigt stärka skyddsnätet kring barnet och dess familj i syfte att främja barns hälsa och utveckling.

Prioriteringen sammanfaller med arbetet med flera av de kommunfullmäktigemål som riktats till förskolenämnden. Det samlade arbetet och bedömningen av effekten på verksamheten och för Malmöborna redovisas i avsnittet "Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen". Arbetet med samverkan är en viktig förutsättning för nämndens bidrag till målen om goda uppväxtvillkor för barn och unga. Prioriteringen knyter även an till samtliga mål om en mer jämlik stad och målet om en god och likvärdig service.

Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen

I detta avsnitt görs en uppföljning och analys av förskolenämndens arbete under perioden för att bidra till de kommunfullmäktigemål som riktats till nämnden. Utifrån analysen görs en bedömning om förväntad måluppfyllelse för 2025.

Uppföljningen utgår ifrån flera underlag för att ge en bred utgångspunkt för analysen. Exempelvis ingår vårens rapport "Lägesbedömning - förutsättningar och fördjupning". Vidare ingår nämndens indikatorer som en del av uppföljningsunderlaget.

Av Nämndsbudget 2025 framgår när uppföljning av indikatorerna ska göras. Vissa indikatorer följs upp först i årsanalysen. I anslutning till varje kommunfullmäktigemål finns en sammanställning av de indikatorer som nämnden beslutat om. Här görs en samlad beskrivning av utvecklingen för de indikatorer som följs upp i samband med denna delårsrapport.

Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor

Hur har det gått?

Förskolenämndens bidrag under perioden vilar på arbete inom tre huvudområden: att skapa förutsättningar för en likvärdig förskola, att bedriva uppsökande arbete för att nå ut till de barn och familjer som inte deltar i förskola samt att samarbeta med myndigheter och andra samhällsaktörer kring tidiga gemensamma insatser för barn och vårdnadshavare.

När det gäller utvecklingen av en likvärdig förskola är tillgången till medarbetare med formell och hög kompetens och en likvärdig fördelning av denna kompetens i stadens förskolor avgörande. Under kommunfullmäktiges mål om kompetensförsörjning framgår att andelen förskollärare och andelen formellt utbildade barnskötare totalt sett har ökat något jämfört med motsvarande period 2024. Rektors förutsättningar att utveckla förskolans utbildning i enlighet med läroplansuppdraget är också avgörande för stärkt likvärdighet och har haft hög prioritet i nämndens arbete under perioden. Vidare har huvudmannen arbetat med att rikta resurser och stödjande funktioner utifrån behoven i barngrupperna. Samtidigt visar den del av uppföljningen som baseras på det systematiska kvalitetsarbetet genom vårens "Lägesbedömning - förutsättningar och tema 2025" på fortsatta utvecklingsbehov när det gäller förskolornas förutsättningar att kompensera för socioekonomiska förhållanden och barns levnadsvillkor.

Nämndens uppsökande arbete för att informera om förskola och stärka dialogen med vårdnadshavarna har fortsatt som planerat under perioden. Information om allmän förskola och förskolans syfte och innehåll har skickats till samtliga familjer med barn i åldern 3–5 år som inte är inskrivna i förskola. Utrikesfödda och nyanlända barn, samt barn från socioekonomiskt sårbara familjer i områden där inskrivningsgraden är lägre är prioriterade målgrupper. Särskilda platserbjudanden för nyanlända barn är en viktig del av arbetet.

De av nämndens indikatorer som ska följas upp i delårsrapporten avser antal öppna förskolor och familjecentraler samt antal förskolor som deltar i samverkansmodellen "Trygga barnet". Under perioden har två nya familjecentraler öppnats, en i Kroksbäck och en på Mobilia. Under sommaren har Öppna förskolan på hjul varit tillgänglig för familjer med barn i åldrarna 0–6 år i Kroksbäcksparken. Inom ramen för samverkansmodellen "Trygga barnet" har ytterligare utbildningsinsatser genomförts. Samtliga av de kommunala förskolorna väntas i slutet av året att ha implementerat samverkansmodellen.

Varför blev det så?

Arbetet för att skapa förutsättningar för rektor och profession i arbetet med likvärdig förskola för Malmös barn beskrivs närmare under nästa mål där utbildningsuppdraget står i fokus.

Det breda uppsökande arbetet och samverkan kring tidiga gemensamma insatser lägger en viktig grund för nämndens bidrag. Det förebyggande och främjande arbete som genomförs på familjecentralerna och i öppna förskolor i nära samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden och Region Skånes verksamheter är betydelsefullt för att fortsatt främja en god hälsa hos barn och deras familjer. Den sociala samvaro, stöd i föräldraskapet och den språkträning som öppna förskolan erbjuder är av särskild betydelse för nyanlända och socioekonomiskt sårbara familjer.

Utökningen av familjecentraler och öppen förskola i områden där tillgången till dessa verksamheter hittills varit begränsad innebär ett angeläget tillskott i det uppsökande och förebyggande arbetet. Verksamheterna har kommit i gång med både språkträning för vuxna och insatser från arbetsmarknads- och socialnämnden. Det riktade dialogbaserade arbete som utförs av föreningsbaserade förskolelotsar har fortsatt att bidra till att nå ut till och stärka dialogen med vårdnadshavare.

Även nämndens samverkan med andra samhällsaktörer kring tidiga gemensamma insatser bedöms bidra till kommunfullmäktigemålet. Utvecklingsarbetet kring samverkansmodellen "Trygga barnet" bedöms stärka förutsättningarna för dialog och samverkan med vårdnadshavare och socialtjänst, vilket bidrar till att stärka skyddsnätet för barnen på förskolorna. Vidare bidrar samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden kring förskolesocionomer på utvalda förskolor till stärkt stöd i föräldraskapet som kan främja barns hälsa, utveckling och lärande. Detta bedöms ha bidragit till den förväntade effekten av nämndens prioriteringar.

Under perioden har samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden kring orosanmälningar vidareutvecklats. Arbetet bidrar till en gemensam bild inför fortsatt utvecklingsarbete och ger även en god grund för uppföljning. Samverkan pågår med Haninge kommun och Linköpings universitet kring en utbildning när det gäller barn som far illa.

Även arbetet för att motverka begränsande normer, däribland hedersrelaterat våld och förtryck, bedrivs till väsentlig del i samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden. Bland annat har utbildningsinsatser genomförts för rektorer. Nämndens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck följs upp särskilt. Från och med hösten ska uppföljningen göras inom ramen för kommunfullmäktiges plan "Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026". Detta ska ske muntligt i samband med delårsrapport och årsanalys.

Samverkan för barn och unga i Malmö (SBUM) ger en plattform för utvecklingsarbetet kring barns och ungas uppväxtvillkor. Aktuellt under perioden var bland annat samarbete kring gemensam barnkonsekvensanalys inför införandet av ny socialtjänstlag. SBUM är också en plattform för stadens omställningsarbete när det gäller lokal utveckling. Under perioden har ansvarsfördelningen för arbetet tydliggjorts där fritidsnämnden har samordningsansvaret för arbetet med lokal utveckling. Arbetsmarknads- och socialnämnden ansvarar för den del som avser universell prevention och stadskontoret för den del som avser kraftsamlande insatser.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Det uppsökande arbete som bedrivs är väl etablerat och lägger tillsammans med det vidare utvecklingsarbetet på kommunens förskolor en grund för fortsatt arbete med barns och ungas uppväxtvillkor. Även samverkan kring socionomer i förskolan och "Trygga barnet" lägger en viktig grund i arbetet med att stärka skyddsnätet för barn och bidrar till trygga och likvärdiga uppväxtvillkor.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas delvis uppnås. Bedömningen baseras dels på uppföljningen av nämndens arbete för att stärka förutsättningarna för profession och nära ledning att ta ansvar för och utveckla en likvärdig utbildning för barnen i förskolan, dels på utvecklingen av det uppsökande arbetet med nå ut till de barn och familjer som inte deltar i förskola samt utveckling av samverkan med myndigheter och andra samhällsaktörer kring tidiga gemensamma insatser.

Uppföljningen visar att den formella kompetensen hos medarbetarna närmast barnen på förskolorna generellt sett har stärkts något och att flera insatser pågår för att stärka rektorernas förutsättningar att leda mot ökad kvalitet och stärkt likvärdighet. Periodens arbete omfattar även riktade

insatser genom olika former av stöd till förskolor med särskilt identifierade behov. Detta arbete bedöms ha bidragit till den förväntade effekten av nämndens prioriteringar och ger en positiv förflyttning i riktning mot målet. Samtidigt framgår av det systematiska kvalitetsarbetet ett fortsatt utvecklingsbehov när det gäller bland annat fördelningen av formell kompetens i förhållande till behoven i barngrupperna, vilket påverkar bedömningen.

Vidare baseras bedömningen på utvecklingen av det uppsökande arbetet med nå ut till de barn och familjer som inte deltar i förskola samt utveckling av samverkan med myndigheter och andra samhällsaktörer kring tidiga gemensamma insatser. Även uppföljningen i denna del visar på en positiv förflyttning i arbetet, samtidigt som det finns fortsatta utvecklingsbehov kring riktade och tidiga insatser för barnen i Malmö.

Indikator och uppföljning	Utfall
<p>Andelen barn i förskolan i åldrarna 3-5 år</p> <p>Uppföljning Uppföljningen avser andelen barn i åldrarna 3-5 år som går i förskola av det totala antalet barn i Malmö. Nämndens önskade utfall för indikatorn är minst 95 procent. Enligt nämndens budget för året ska uppföljning ske i samband med Årsanalys 2025. Utfallet för 2024 var 96 procent.</p>	
<p>Antal öppna förskolor och familjecentraler</p> <p>Uppföljning Utfallet avser antal familjecentraler. Nämndens beslutade inriktning är att antalet familjecentraler ska bli fler under mandatperioden. Under våren 2025 öppnade två nya familjecentraler.</p>	9
<p>Antal förskolor som deltar i Trygga barnet</p> <p>Uppföljning Uppföljningen avser antalet förskolor som påbörjat arbetet enligt samverkansmodellen. Nämndens beslutade inriktning är att "Trygga barnet" ska ha implementerats på samtliga av kommunens förskolor under året. Under aktuell period har ytterligare 52 förskolor introducerats. I Årsanalys 2024 rapporterades att sammanlagt 73 förskolor hade introducerat modellen.</p>	125
<p>Barngruppernas storlek</p> <p>Uppföljning Uppföljningen avser genomsnittligt antal barn per barngrupp. Nämndens beslutade inriktning är att barngruppernas storlek ska minska. Enligt nämndens budget för året ska uppföljning ske i samband med Årsanalys 2025. Indikatorn är ny från och med år 2025.</p>	

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning

Hur har det gått?

Förskolenämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet under perioden har skett genom fortsatt arbete med att skapa förutsättningar för en likvärdig förskola med hög kvalitet. Bidraget följs upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Nämndens indikator om andelen barn i förskolan i åldrarna 3-5 år följs upp i årsanalysen.

Vårens "Lägesbedömning - förutsättningar och fördjupning" bekräftar, så som redovisats ovan, bilden att det finns fortsatta utmaningar i nämndens arbete med att stärka förutsättningarna för en likvärdig förskola med hög kvalitet. Det framkommer att förutsättningarna för utbildning varierar mellan förskolorna och olika delar av staden och att detta får konsekvenser för kvaliteten och förskolornas möjligheter att arbeta kompensatoriskt med barnens omsorg, utveckling och lärande.

Den formella utbildningen i arbetslagen och den pedagogiska personalens möjligheter till kompetensutveckling har lyfts fram som avgörande grundförutsättningar i det systematiska kvalitetsarbetet. Även rektorerna och de lokala ledningsfunktionernas möjligheter att ta ansvar för utbildningen är avgörande för utvecklingen. Under kommunfullmäktigemålet om kompetensförsörjning redovisas utvecklingen när det gäller den formella kompetensen hos den pedagogiska personalen närmast barnen. Här framgår bland annat att andelen förskollärare och andelen formellt utbildade barnskötare totalt sett har ökat samtidigt som utmaningarna när det gäller fördelning av kompetens för att möta behoven på förskolorna kvarstår. Detta påverkar den samlade bedömningen av nämndens bidrag till detta kommunfullmäktigemål.

Varför blev det så?

Nämndens arbete för att stödja förskolorna i det lokala utvecklingsarbetet har fortsatt under perioden. Detta för att stärka förutsättningarna för profession och rektor tillsammans med sin lokala ledningsgrupp att ta sig an läroplansuppdraget. Här ingår att utifrån behoven på förskolorna genomföra kompetensutvecklingsinsatser och andra insatser för att stödja rektor i det lokala utvecklingsarbetet. Under perioden har ytterligare steg tagits för att utveckla stödfunktionernas tvärprofessionella sätt att arbeta i förhållande till förskolorna. För att stärka förutsättningarna har förskolenämnden beslutat om att införa ytterligare en verksamhetsutvecklingsdag (VU-dag).

Arbete kopplat till förskolans värdegrund, barns behov av stimulans, ledning och stöd och barns språkutveckling har prioriterats. Särskild tyngdpunkt har legat på insatser för att förebygga och motverka rasism och begränsande normer, däribland hedersrelaterat våld och förtryck. Detta har till viktig del skett i samarbete med socialtjänsten och tillsammans med pedagogisk inspiration (PI). Stödinsatser har även genomförts i samarbete med Rädda barnen med utgångspunkt i stödmaterial för samtal om rasism. Inom varje rektorsområde finns utbildade processledare med uppdraget att stödja den

nära ledningen i värdegrundsarbetet. Här ingår bland annat arbete med hbtqi+-rättigheter och mot olika former av rasism. Detta sammantaget riktar fokus mot centrala delar i läroplanen som kopplar till förskolans värdegrund, omsorgen om barnen och samarbetet med vårdnadshavarna.

För att förskolorna ska kunna utveckla arbetssätt och lärmiljöer utifrån barnens förutsättningar och behov krävs systematik och tydliga strukturer. Under perioden har nytt avtal slutits avseende ett digitalt ärendehanteringssystem för ärenden som berör rör barn i behov, kränkingsärenden och orosanmälningar.

När det gäller barns språkutveckling har nämndens arbete för att stödja förskolorna genom utveckling och implementering av gemensamma och evidensbaserade metoder fortsatt. Även samarbetet med vårdnadshavarna och barns deltagande i förskolan har lyfts fram som avgörande för att förskolorna ska kunna ge barnen goda förutsättningar att lära och utvecklas. Barn med annat modersmål än svenska är en prioriterad grupp i det språkfrämjande arbetet.

Inom ramen för "Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö" har musikaliska sagostunder på romani och svenska för barn planerats inför under hösten. Arbetet är förvaltningsövergripande och kommer även att bidra med lärarhandledning och pedagogiskt material för pedagogisk personal och förskollärarstudenter.

Under perioden har insatser genomförts för att förankra en gemensam rutin för barns introduktion i förskola och ett arbete har påbörjats för att ta fram ny rutin för förskolornas närvarofrämjande arbete. Ytterligare exempel på pågående insatser som på olika sätt bidrar till att stärka samarbetet med vårdnadshavarna är det arbete som beskrivits ovan kring "Trygga barnet" samt ICDP (International Child Development Programme).

Samarbetet med grundskolenämnden kring övergångar från förskola till grundskola har fortsatt med utgångspunkt i gemensamma rutiner. Det pågår ett gemensamt utvecklingsarbete kring målgruppen barn som behöver gå i den anpassade grundskolan.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Att de kommunala förskolorna har förutsättningar att bedriva utbildning i enlighet med skollagens och läroplanens krav är avgörande för nämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet. Förskolans kompensatoriska uppdrag är centralt i sammanhanget och med detta huvudmannens möjligheter att fördela kompetens och resurser samt vidta åtgärder för att möta behoven i förskolorna. Det kompensatoriska uppdraget och likvärdigheten i utbildningen behöver stå i fokus även fortsättningsvis, både i uppföljningen och i planeringen av det fortsatta arbetet

Nämnden ser fortsatta utmaningar när det gäller förskolornas kompetensförsörjning. Vidare har rektors möjligheter att vara en nära pedagogisk ledare lyfts fram som en avgörande framgångsfaktor inom det systematiska kvalitetsarbetet. Nämndens bidrag till detta kommunfullmäktigemål är därmed beroende av en positiv förflyttning inom

målområdet En god organisation.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen baseras på den senaste kunskapen om förskolornas förutsättningar att genomföra utbildningsuppdraget. Det har under perioden skett en viss förstärkning av den formella kompetensen hos den pedagogiska personalen närmast barnen. Vidare har flera insatser initierats för att stödja rektorerna i det lokala utvecklingsarbetet. Det har också skett en förflyttning när det gäller huvudmannens arbetssätt och strukturer för att rikta resurser och insatser till de förskolor där behoven av stöd i utvecklingsarbetet är som störst.

Samtidigt framgår av det systematiska kvalitetsarbetet ett fortsatt utvecklingsbehov när det gäller fördelningen av formell kompetens i förhållande till behoven i barngrupperna, vilket påverkar nämndens bedömning.

Indikator och uppföljning	Utfall
<p>Andelen barn i förskolan i åldrarna 3-5 år</p> <p>Uppföljning</p> <p>Uppföljningen avser andelen barn i åldrarna 3-5 år som går i förskola av det totala antalet barn i Malmö. Nämndens önskade utfall för indikatorn är minst 95 procent.</p> <p>Enligt nämndens budget för året ska uppföljning ske i samband med Årsanalys 2025. Utfallet för 2024 var 96 procent.</p>	

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030

Hur har det gått?

Förskolenämndens arbete syftar på flera sätt till att bidra till stadens arbete med Malmö stads mål om netto-nollutsläpp år 2030. Hållbar utveckling samt hälsa och välbefinnande är delar av läroplansuppdraget och tillsammans med barnen i förskolan läggs en grund för långsiktiga förflyttningar när det gäller minskade växthusgaser och utvecklingen av den klimatneutrala staden.

Uppföljningen av förskolenämndens bidrag görs främst med hjälp av nämndens indikator om växthusgasutsläpp kopplat till livsmedel. Den visar att utsläppen ligger kvar på samma nivå som motsvarande period föregående år. Förskolenämnden redovisade under åren 2017-2023 en successiv minskning av växthusgasutsläpp. Därefter har minskningstakten avtagit något.

Varför blev det så?

Implementeringen av den gemensamma måltidsorganisationen färdigställdes i januari. En övergripande inriktning är att stärka kvaliteten och likvärdigheten i barnens måltider. Under perioden har flera förbättringsområden identifierats när det gäller förutsättningarna för det arbete som lägger grunden till nämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet. Här ingår bland annat behov av fortsatt utvecklingsarbete med att planera matsedlar utifrån livsmedel med mindre klimatavtryck, minska matsvinn och hållbara transporter.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Den nya måltidsorganisationen bedöms främja det fortsatta utvecklingsarbetet kring matens miljöpåverkan. Samverkan med andra nämnder för att minska klimatpåverkan, däribland miljönämnden, är en fortsatt viktig del av nämndens arbete. Utvecklingen av växthusgaser kopplat till livsmedel kräver fördjupad analys och rapport sker i årsanalysen.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas delvis uppnås. Bedömningen baseras på utvecklingen av växthusgasutsläpp kopplat till livsmedel. Nämnden redovisar å ena sidan förhållandevis lägre utsläppsnivåer jämfört med andra nämnder i staden. Å andra sidan har minskningstakten av växthusgasutsläppen avtagit något, vilket påverkar bedömningen.

Indikator och uppföljning	Utfall
Växthusgasutsläpp relaterat till mat i förskoleverksamheten (kg CO₂ekv/kg livsmedel) Uppföljning Uppföljningen avser mängden växthusgasutsläpp i förhållande till mängden levererad mat till Malmös kommunala förskoleverksamhet. Nämndens beslutade inriktning är att växthusgasutsläppen relaterat till mat i förskoleverksamheten ska minska. Utfallet avser perioden januari till och med juni 2025. För motsvarande period föregående år uppgick andelen till 1,34 CO ₂ ekv/kg livsmedel.	1,34 kg CO₂e kv/kg

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering

Hur har det gått?

I förskolan finns möjlighet att tidigt i barns liv utveckla förståelsen kring energianvändning, vilket bedöms bidra till långsiktiga effekter och är en central del i nämndens arbete med beteendeförändringar. Nämnden har samtidigt begränsad rådighet över arbetet med elförsörjning och energieffektivisering eftersom förskolornas lokaler förvaltas antingen av servicenämnden eller privata hyresvärdar.

Det nära samarbetet med servicenämnden kring lokaler har fortgått. Vidare sker löpande arbete för att minska energianvändningen i kommunens förskolor och administrativa lokaler.

Varför blev det så?

Förskolenämndens verksamhet bedrivs till cirka 75 procent i lokaler som ägs och förvaltas av Malmö stad och resterande lokaler ägs och förvaltas av externa hyresvärdar. Det gemensamma arbetet med servicenämndens verksamhet är avgörande för bidraget till målet.

I det löpande arbetet inom nämndens verksamhet ingår att ersätta energikrävande system och produkter med energieffektiva alternativ. Vidare pågår löpande arbetet för att öka medvetenheten om energibesparande insatser och felanmälningar i både förskolor och administrativa lokaler.

Hur påverkar det arbetet med bidraget

Samverkan kring uppföljning av energieffektivisering i förhyrda lokaler är en förutsättning för det fortsatta arbetet. Inom ramen för detta ser förskolenämnden ett behov av att staden utvecklar gemensamma former för uppföljning. Detta som ett stöd i det gemensamma arbetet med långsiktigt hållbar energiförsörjning samt ökad energieffektivisering.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas delvis uppnås. Bedömningen baseras på nämndens löpande arbete med att ersätta energikrävande system och produkter med energieffektiva alternativ.

Nämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet inom sitt ansvarsområde genom ett löpande arbete med att ersätta energikrävande system och produkter samt för att öka medvetenheten om energibesparande insatser och felanmälningar i både förskolor och administrativa lokaler. Samtidigt krävs utveckling av gemensamma former för uppföljning som kan vara ett stöd i det gemensamma arbetet med långsiktigt hållbar energiförsörjning samt ökad energieffektivisering.

Målområde - En mer jämlik stad

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att staden ska bli fri från segregation

Hur har det gått?

Förskolenämndens främsta bidrag i arbetet med att minska segregationen i Malmö sker genom arbetet för att ge barn goda uppväxtvillkor. I detta ingår att ge alla barn tillgång till en likvärdig förskola med god kvalitet, att bedriva ett aktivt uppsökande arbete samt aktivt medverka till tidiga gemensamma insatser. Bidraget sker bland annat genom stärkta förutsättningar för förskolans språkutvecklande arbete och värdegrundsarbete där mänskliga rättigheter är en naturlig del. Uppföljningen av nämndens bidrag bygger främst på uppföljningen under målområdet "En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga".

Som framgår i avsnittet om nämndens prioriteringar har nämnden som huvudman under perioden riktat insatser för att stödja förskolorna i värdegrundsarbetet och i arbetet med barns språkutveckling. Till viktiga delar handlar arbetet om att stödja rektorerna i det lokala utvecklingsarbetet och kompetensutvecklingsinsatser för den pedagogiska personalen.

Under perioden har det kontinuerliga utvecklingsarbetet på kommunens öppna förskolor och familjecentraler fortsatt för att främja integration och god hälsa hos barnfamiljer. I samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden och Region Skåne erbjuds främjande och förebyggande insatser som kan vara särskilt gynnsamma för nyanlända familjer med små barn. På de öppna förskolorna bedrivs fortsatt insatser som samhällsinformation och träning i svenska för föräldralediga för att öka möjligheten till egenmakt och delaktighet i barnens utveckling. Insatserna genomförs i samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt studieförbundet Bilda. Samverkan är också grunden för utvecklingsarbetet när det gäller "Trygga barnet" samt socionomer i förskolan.

Det breda och dialogbaserade uppsökande arbetet inom ramen för förskola för fler barn har vidareutvecklats och arbetet med särskilda platserbjudanden är numera en del av det ordinarie arbetet. Under perioden har förskolelotsarnas målgrupp breddats till att även inkludera vårdnadshavare med barn i förskola. Syftet är att öka tillit och förståelse för förskola och på så vis även barnens närvaro.

Varför blev det så?

Genom att delta i förskolan får barn utveckla sina språkkunskaper, sociala färdigheter och sin nyfikenhet till lärande, vilket är avgörande för fortsatt skolgång och integration i samhället. Att stärkas i sina språk bidrar bland annat till utvecklingen av barnens identitet och möjligheten till delaktighet och inflytande. Detta bidrar i sin tur till barnens hälsa och framtida skolgång.

Samarbetet mellan öppna förskolan och förskolorna i närområdet har fortsatt att utvecklas under perioden. Insatser som syftar till att fler barn ska börja i förskola, samt att öka närvaron för de barn som redan har en plats har stått i blickfånget för arbetet. Ett exempel är att familjer erbjuds möjlighet att, tillsammans med förste förskollärare från öppen förskola, besöka förskolor i området. Detta i syfte att bygga relationer för att underlätta förskolestarten. Förskolornas närvarofrämjande arbete har haft ett särskilt fokus under perioden.

Genom förskolelotsarnas arbete har det framkommit behov av fortsatt stöd till familjer även efter det att barnet börjat i förskolan. Detta för att stärka kontinuiteten i barnens förskolevistelse. Förskolelotsarna är bland annat verksamma i områden där särskilda platserbjudanden har gått ut. Riktade kunskapshöjande insatser om föräldrasamverkan och vikten av barns närvaro har genomförts under perioden.

Flertalet av förskolenämndens öppna förskolor har erbjudit språkgrupper i svenska i syfte att stärka utrikesfödda familjers egenmakt, hälsa och delaktighet i samhället. Språkträningen ger även vårdnadshavare förutsättningar att stödja sina barn i deras språkutveckling och fortsatta skolgång. Detta arbete har skett i samarbete med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden genom sfi och studieförbund.

SKR:s pågående satsning för att korta vägen till arbete för fler utrikesfödda kvinnor med små barn har lett till ett etablerat samarbete mellan förskolenämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden där arbetsmarknadssekreterare finns på plats på fem av stadens öppna förskolor varje vecka. Syftet med insatsen är att nå mammor som behöver stöd i att komma i arbete eller studier. Insatsen pågår till årsskiftet 2025/26.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Nämndens bidrag till detta kommunfullmäktigemål är beroende av en positiv förflyttning inom målområdet "En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga". Arbetet med att stärka förutsättningarna för förskolorna att ta sig an läroplansuppdraget har fortsatt hög prioritet. Nämnden som huvudman för utbildningen kommer att ha särskilt fokus på att stödja förskolor i utvecklingsarbetet med värdegrund och språkutveckling. Vidare bedöms det breda uppsökande arbetet tillsammans med särskilda platserbjudanden, samt tidiga gemensamma insatser som fortsatt angelägna delar av nämndens bidrag.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas delvis uppnås. Bedömningen baseras till väsentlig del på nämndens uppföljning under målområdet "En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga".

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden

Hur har det gått?

Förskolenämndens främsta bidrag till att stärka delaktigheten och öka den sociala sammanhållningen är genom arbetet för att ge barn goda uppväxtvillkor. I detta ingår att ge alla barn tillgång till en likvärdig förskola med god kvalitet, att bedriva ett aktivt uppsökande arbete samt aktivt medverka till tidiga gemensamma insatser. Förskolan som skolform och samhällsfunktion har stor potential att stärka de yngsta barnens uppväxtvillkor och därmed verka socialt utjämnande. Uppföljningen av nämndens bidrag bygger främst på uppföljningen under målområdet "En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga".

Under perioden har en ny samverkansmodell för det stadsövergripande arbetet för lokal utveckling börjat att etableras. Fritidsnämnden har ett samordningsansvar i utvecklingsarbetet. Förskolenämnden deltar i den övergripande planeringen och uppföljningen av arbetet. På lokal nivå har rektorer från kommunens förskolor i områdena Rosengård och Lindängen involverats i ett lokalt förankringsarbete.

Förskolans lokaler, utemiljöer och geografiska placering har betydelse för utbildningens kvalitet i förskolan. Det är av central betydelse att ute- och innemiljöerna ger goda och tillgängliga livsmiljöer för alla barn i staden. En prioriterad strategi inom lokalplaneringen är att verka för ändamålsenliga lokaler i hela staden.

Temat i vårens "Lägesrapport - förutsättningar och fördjupning 2025" rör förskolornas fysiska miljöer som kvalitetsfaktor. Den fysiska miljön på förskolan påverkar möjligheterna att arbeta kompensatoriskt med barnens lärande och utveckling. Det framkommer i rapporten att förskolor i mer socioekonomiskt sårbara områden generellt sett bedöms ha sämre förutsättningar när det kommer till såväl inne- som utemiljö.

Varför blev det så?

Som redovisats under målområdet "En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga" har det skett en viss förstärkning av den formella kompetensen hos medarbetarna närmast barnen på förskolorna. Det har också vidtagits åtgärder för att stärka rektorernas förutsättningar att ta ansvar för utbildning. Samtidigt konstateras fortsatta utmaningar när det gäller likvärdig fördelning av tillgänglig kompetens utifrån behoven i barngrupperna.

Det breda uppsökande arbetet har fortsatt att utvecklas i samverkan med de lokala aktörer som är verksamma i bostadsområdena. Förskolelotsarnas arbete för att nå ut till fler familjer vars barn inte är inskrivna i förskolan är viktigt och bygger på kunskap om lokala förutsättningar, däribland statistikunderlag på delområdesnivå. Förskolelotsarna är verksamma i

områden där särskilda platserbudanden skickats ut.

För att kunna rikta det uppsökande arbetet ytterligare har en studie genomförts under våren i samarbete med studenter från Lunds universitet. Syftet med studien har varit att identifiera metoder för att öka kännedomen om öppen förskola och bredda barnens tillgång till förskola och öppen förskola.

Arbetet med "Trygga barnet" sker i lokala sammanhang där förskolan tillsammans med socialtjänst och hälso- och sjukvård arbetar för att identifiera behov och att ge barn och deras vårdnadshavare samordnad hjälp och stöd i ett tidigt skede. Även förskolesocionomerna arbetar i det lokala sammanhanget i samarbete med förskolans professioner för att stärka föräldraskapstödet, som kan främja barns hälsa och utveckling.

Familjecentralerna har fortsatt varit viktiga för barns och vårdnadshavares tillgång till förebyggande och hälsofrämjande verksamhet. Genom de nya familjecentralerna har ytterligare arenor skapats för ett uppsökande och hälsofrämjande arbete som gör det möjligt att nå ut till fler barn och familjer i Malmö.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Nämndens bidrag till detta kommunfullmäktigemål är beroende av en positiv förflyttning inom målområdet "En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga".

Det påbörjade stadsövergripande arbetet för lokal utveckling med en gemensam samverkansmodell kan både tydliggöra förväntningarna på stadens nämnder och vara ett fundament i ett fortsatt stadsgemensamt samarbete på lokal nivå.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas delvis uppnås. Bedömningen baseras till väsentlig del på nämndens uppföljning under målområdet "En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga".

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten

Hur har det gått?

Förskolenämndens främsta bidrag till att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten är genom arbetet med att ge alla barn tillgång till en likvärdig förskola med god kvalitet, att bedriva ett aktivt uppsökande arbete samt aktivt medverka till tidiga gemensamma insatser. Uppföljningen

av detta bidrag sker främst under målområdet "En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga".

Periodens arbete bedöms ha bidragit i nämndens arbete med kommunfullmäktigemålet genom att samverkansmodellen "Trygga barnet" har breddats till fler förskolor, att antalet familjecentraler har utökats samt att förskolesocionomer knutits till identifierade förskolor. Förskolornas arbete mot kränkningar samt med orosanmälningar i samverkan med socialtjänsten är ytterligare bidrag i arbetet. Under perioden har nytt avtal slutits med leverantör av systemstöd för hantering av ärendens som rör kränkningsärenden och orosanmälningar.

De nationella förväntningarna har ökat genom ny lagstiftning som innebär att ett brottsförebyggande säkerhetsarbete ska vara en del i grunduppdraget. I och med den nya lagstiftningen understryks förskolornas arbete med barnens trygghet som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Den övergripande målsättningen är att förbättra miljön för alla som vistas i förskolan, att öka tryggheten och därigenom skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns lärande och utveckling.

Ägar- och ledningsprövning ingår som en viktig del i nämndens kontinuerliga tillsynsarbete avseende fristående förskolor och enskilda pedagogiska verksamheter. Tydliga rutiner för utbetalning av bidrag till fristående verksamhet ska göra det lätt att göra rätt för fristående aktörer och lägger grunden för en säker ekonomisk hantering.

Genom "Trygg och säker förskola" finns en struktur för att bedriva ett systematiskt trygghets- och säkerhetsarbete i kommunens förskolor. Under perioden har frågan om ytterligare utvecklingsbehov när det gäller samlad uppföljning, planering och åtgärder aktualiserats.

Förskolenämnden fortsätter att bidra i det kommungemensamma arbetet mot brott i välfärden. Under perioden har informationsmaterial till chefer och medarbetare om mutor, jäv och bisyssla utarbetats.

Varför blev det så?

Som redovisats under målområdet "En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga" har både andelen förskollärare och andelen utbildade barnskötare generellt sett ökat. Samtidigt konstateras ett fortsatt behov att stärka den formella kompetensen i arbetslagen och att fördela tillgänglig kompetens mer likvärdigt utifrån behoven i barngrupperna.

Utvecklingsarbetet kring samverkansmodellen "Trygga barnet" bedöms stärka förutsättningarna för dialog och samverkan med vårdnadshavare och socialtjänst, vilket i sin tur bidrar till att stärka skyddsnetet för barnen på förskolorna. Även nämndens samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden kring förskolesocionomer på utvalda förskolor bedöms bidra till starkt stöd i föräldraskapet som kan främja barns hälsa, utveckling och lärande. Arbetet med att utveckla det nya systemstödet för hantering av kränkningsärenden och orosanmälningar kommer på sikt att bidra till tydligare ansvarsfördelning och starkt fokus i det trygghetsskapande arbetet.

Samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden kring orosanmälningar har under perioden vidareutvecklats. Utökningen av antalet familjecentraler i områden där tillgången till dessa verksamheter tidigare har varit begränsad innebär en förstärkning i det uppsökande och förebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Förskolenämndens arbete för att öka likvärdigheten i verksamheten och stärka förskolorna i det kompensatoriska uppdraget behöver stå i fokus även fortsättningsvis, både i uppföljningen och i planeringen av det fortsatta arbetet.

Det uppsökande arbete som bedrivs är väl etablerat och lägger tillsammans med utvecklingsarbetet på kommunens förskolor en stabil grund för fortsatt utvecklingsarbete med barns och ungas uppväxtvillkor. Även utökningen av antalet familjecentraler och det fördjupade samarbetet med arbetsmarknads- och socialnämnden kring bland annat "Trygga barnet" och socionomer i förskolan bidrar på sikt till att stärka skyddsnätet för barnen

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas delvis uppnås. Bedömningen baseras till väsentlig del på nämndens uppföljning under målområdet "En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga".

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar

Hur har det gått?

Förskolenämndens arbete under perioden har baserats på det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM), handlingsplanen för arbetsmiljöarbetet 2025 och uppföljning av aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagstiftningen. Dessa följs upp på helårsbasis. Uppföljningen i denna delårsrapport utgår ifrån 2024 års rapportering samt ifrån de av nämndens indikatorer som ska följas upp i delårsrapporten. Även den analys av långtidssjukfrånvaron som genomförts under perioden har tillfört kunskaper till analysen.

Den etablerade samverkan med fackliga organisationer har fortsatt att bidra med en grundstruktur för dialog kring utvecklingsarbete inom arbetsmiljöområdet. Perioden har bland annat präglats av utvecklingsprocesserna kring nya rektorsområden och nya

befattningsbeskrivningar för rektor och biträdande rektor. Detta med huvudsyfte att stärka förutsättningarna för utvecklingen av en likvärdig förskola med god kvalitet. Förändringen kräver goda förberedelser såväl strukturellt som arbetsmiljömässigt. Detsamma gäller det pågående omställningsarbetet till följd av ett minskat antal barn i verksamheten.

Inom ramen för ESF-projektet "Kompetensförsörjning genom att spegla Malmö" har nya arbetssätt prövats för att ytterligare stärka arbetet med aktiva åtgärder. Detta gäller bland annat fysiska skyddsronder och metoder för dialog i rektoreernas ledningsgrupper.

Uppföljningen av nämndens indikatorer visar att korttidssjukfrånvaron är i stort sett oförändrad jämfört med samma period föregående år. Detsamma gäller utvecklingen av långtidssjukfrånvaron. När det gäller trygga anställningar visar uppföljningen att andelen timavlönade medarbetare har minskat.

Varför blev det så?

Minskad sjukfrånvaro är ett centralt utvecklingsområde för nämnden. Det förebyggande arbetet har fortsatt med inriktning på friskfaktorer såsom arbetsglädje, positiv psykologi och återhämtning. Under perioden har ett långsiktigt arbete tillsammans med företagshälsovården startats upp i syfte att minska korttidssjukfrånvaron. Hösten 2025 planeras till exempel hälsokartläggningssamtal mellan berörda medarbetare, företagshälsovården och närmaste chef. Arbetet sker med stöd av de medel för kompetensutvecklingsinsatser som nämnden tilldelats under året.

Analysen kring varför långtidssjukfrånvaron har ökat de senaste åren bekräftar att frånvaron ofta rör mer komplexa sjukdomsbilder där sjukvårdens tillgänglighet och ett nära samarbete med företagshälsovården är viktigt. Analysen lyfter även fram Försäkringskassans ändrade regelverk som en förklaring till utvecklingen. Mot bakgrund av att chefsmandatet och därmed arbetsmiljöansvaret för biträdande rektorer planeras att utökas pågår förberedelser för fortbildning när det gäller rehabilitering.

Under våren har resultatet av den senaste medarbetarenkäten med frågor kring den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA-frågor) varit ett viktigt underlag för dialog på arbetsplatserna. Detta bedöms bidra i utvecklingsarbetet kring en arbetsmiljö som präglas av delaktighet och transparens.

Förskolenämnden har beslutat att införa ytterligare en verksamhetsutvecklingsdag under 2025. Det ska bland annat bidra till ytterligare möjligheter för medarbetarna att vara delaktiga i arbetsmiljöarbetet och därmed också bidra till stärkt kvalitet i arbetet närmast barnen.

Den nya rutinen avseende våld och hot på arbetsplatserna har implementerats och under perioden har en uppföljande dialog genomförts i syfte att säkerställa arbetet. Planering pågår också för att samordna detta arbete med de nya bestämmelserna i skollagen om att alla förskolor ska ha en beredskapsplan.

Utvecklingen av andelen timavlönade medarbetare har i hög grad påverkats av det pågående omställningsarbetet till följd av det minskade antalet barn i verksamheten. De minskande volymerna påverkar behovet av både timavlönade och visstidsanställda medarbetare.

Det partsgemensamma arbetet tillsammans med förvaltningsrådet tillika skyddskommitté och arbetsmiljögruppen samt en tidig involvering av skyddsombud på arbetsplatserna har under perioden varit en fortsatt central förutsättning för bidraget till kommunfullmäktigemålet. Under våren tecknades med utgångspunkt i partsgemensamma dialoger en ny överenskommelse kring samverkan inom nämndens verksamhet.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Ett fortsatt långsiktigt förebyggande och hälsofrämjande arbete kring både medarbetare och chefer är strategiskt viktigt för den fortsatta utvecklingen. Periodens utvecklingsarbete för att förebygga sjukfrånvaro och kring arbetet mot hot och våld bedöms bidra med nya metoder och arbetssätt. Inriktningen även fortsättningsvis är att fokusera på friskfaktorer och hälsofrämjande arbete. OSA-frågorna i medarbetarenkäten bidrar med ett fördjupat underlag i detta arbete.

Staden har upphandlat utbildningar avseende klimakteriehälsa, tidiga signaler på ohälsa och svåra samtal. Det bedöms framåt öka förutsättningarna i det förebyggande arbete som nämnden bedriver för att minska sjukfrånvaron.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas delvis uppnås. Bedömningen baseras på 2024 års uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt på bedömningar om utvecklingsarbetet för att minska sjukfrånvaron. Nämndens indikatorer för sjukfrånvaro samt timavlönade är ytterligare utgångspunkter för bedömningen.

Nämnden bidrar med etablerade grundstrukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet och genom ett gott partsgemensamt arbete. Utvecklingsarbetet för att minska sjukfrånvaron bedöms på sikt bidra till kommunfullmäktigemålet. Även det faktum att andelen timavlönade medarbetare minskar bidrar. Nämnden ser samtidigt ett fortsatt behov av hälsofrämjande insatser i arbetet med minska sjukfrånvaron.

Indikator och uppföljning	Utfall
Arbetsmiljö Uppföljning Indikatorn följs upp genom en kvalitativ analys kopplad till det systematiska kvalitetsarbetet och den årliga uppföljningen av systemet för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Analysen utgår ifrån ett antal kvantitativa uppgifter såsom exempelvis sjukfrånvaro och personalomsättning. Nämndens inriktning är att göra en positiv förflyttning för arbetsmiljön som helhet. Analysen genomförs årligen i samverkan med skyddskommittén. Enligt nämndens budget för året ska uppföljning ske i samband med Årsanalys 2025.	
Korttidssjukfrånvaro Uppföljning Uppföljningen avser sjukfrånvaron i procent dag 1 till dag 14. Nämndens önskade utfall för indikatorn är 3,0 procent. Korttidssjukfrånvaron samma period 2024 uppgick till 3,4 procent.	3,3 %
Långtidssjukfrånvaro Uppföljning Uppföljningen avser sjukfrånvaron i procent från och med dag 15. Nämndens beslutade inriktning är att långtidssjukfrånvaron ska minska. Långtidssjukfrånvaron motsvarande period 2024 uppgick till 5,2 procent.	5,4 %
Andelen timavlönade medarbetare Uppföljning Uppföljningen avser andel timavlönade medarbetare i procent. Nämndens önskade utfall för indikatorn är högst 1,5 procent. Andelen under samma period 2024 uppgick till 1,8 procent.	1,2 %

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder

Hur har det gått?

Kompetensen hos den pedagogiska personal som möter barnen och hos den lokala ledningen är ett fundament som möjliggör alla andra utvecklingsprocesser inom förskolenämndens verksamhet. Nämndens bidrag under perioden baseras på utvecklingsarbete och insatser på en rad olika områden där nämndens kompetensförsörjningsplan är utgångspunkten. Uppföljningen utgår främst ifrån de av nämndens indikatorer som ska följas upp i delårsrapporten.

Den formella kompetensen hos medarbetare närmast barnen har generellt sett stärkts något i jämförelse med motsvarande period föregående år. Nämndens inriktning är att varje förskola ska ha minst 30 procent förskollärare och att alla barnskötare ska ha formell utbildning. Uppföljningen visar att genomsnittet för andelen förskollärare per förskola är högre jämfört med motsvarande period 2024. Även det faktiska antalet

förskollärare har ökat. Utöver det har kompetensteam med förskollärare ytterligare stärkt de kompetensmässiga förutsättningarna på utvalda förskolor.

Genomsnittet för andel barnskötare med formell utbildning per förskola är högre jämfört med motsvarande period 2024. Genomsnittet för pedagoger med inriktning förskola per förskola har ökat något, samtidigt som det faktiska antalet har minskat något.

Samtidigt kvarstår skillnader i formell kompetens mellan olika förskolor, vilket bedöms ha stor påverkan på nämndens kompensatoriska arbete. Utvecklingsarbetet kring rektors förutsättningar att stärka och fördela kompetens utifrån behoven i barngrupperna är en viktig aspekt när gäller kompetensförsörjning. Utvecklingen av rektorsområdena och rektors pedagogiska uppdrag och ledarhandlingar har därmed haft hög prioritet under perioden.

Varför blev det så?

Kompetensförsörjningsplanens tydliga inriktning kring den formella kompetensen närmast barnen bedöms ha bidragit till rektorernas och huvudmannens arbete för att öka andelen förskollärare.

Det minskande barnantalet i kommunerna har gett ett mer gynnsamt rekryteringsläge och särskilt när det gäller förskollärare med hög kompetens. Periodens arbete med omställning till följd av befolkningsutvecklingen har medfört ett minskat antal barnskötare. Detta har också påverkat den procentuella fördelningen mellan de olika yrkesgrupperna.

Förskolenämnden har under våren fördjupat arbetet med gapanalyserna av kompetensbehov inom alla rektorsområden. Gapanalysen är ett verktyg som ger underlag både på förvaltningsnivå och på rektorsområdes- och enhetsnivå, vilket har bidragit både i det systematiska kvalitetsarbetet och i den strategiska bemanningsplaneringen.

Det partsgemensamma arbetet inom ramen för kollektivavtalet HÖK 2024 har inriktats på förskollärares uppgifter utöver kärnuppdraget och uppdragsdialoger mellan närmaste chef och medarbetare. Möjligheterna att renodla förskollärarnas arbetsuppgifter har kopplingar till det budgetuppdrag som riktats till nämnden under året när det gäller hur kommunens arbetsmarknadsinsatser kan användas mer strategiskt för att lösa utmaningar inom kommunens kompetensförsörjning. Nämndens samarbete med arbetsmarknads- och socialnämnden kring servicevärdar i kommunens förskolor är i detta sammanhang centralt. Detta då servicevärdarna kan avlasta i de arbetsuppgifter som inte direkt ingår i det pedagogiska uppdraget. Under perioden har tilldelningen av servicevärdar dock inte motsvarat nämndens behov.

Fortsatta förberedelser inför det nationella professionsprogrammets införande den 1 september har haft hög prioritet. Professionsprogrammet är en viktig del i arbetet med att stärka kompetensen och möjligheterna att göra karriär inom yrket för både förskollärare och rektorer. Samverkan med

Malmö universitet kring programmets genomförande har fortsatt under perioden. Det interna arbetet har rört sig kring frågor om medarbetares förutsättningar att delta i meriterande utbildning samtidigt som kontinuiteten för barnen upprätthålls. Som en del av förberedelsearbetet har ett systemstöd för inventering och kartläggning av individuell kompetensnivå utvecklats.

Samarbetet med universitetet kring flexibla varianter av förskolläraryt utbildning och med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden när det gäller uppdragsutbildning för barnskötare har fortsatt under perioden.

En ny yrkestitel har införts för nyanställda medarbetare som inte har formell barnskötaryt utbildning. Detta med syfte att höja statusen för barnskötaryrket och tydliggöra barnskötarens formella kompetens. En kartläggning har påbörjats av den registrerade formella kompetensen hos tillsvidareanställda barnskötare som underlag för fortsatta kompetenshöjande insatser. Detta görs av en studie- och yrkesvägledare anställd inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden på förskolenämndens uppdrag med stöd av stadens medel för kompetensutvecklingsinsatser 2025.

Kompetensutvecklingsinsatser har varit en viktig del av nämndens arbete för att möta behoven på förskolorna. Deltagandet i Skolverkets nationella satsning på språkfrämjande kompetensutveckling har fortsatt. Genom språkfrämjande kompetensutvecklingsinsatser för pedagogisk personal och arbete för att göra förskolorna till språkutvecklande arbetsplatser stärks möjligheterna för förskolorna att kunna arbeta likvärdigt med barnens språkutveckling. Totalt har cirka 600 medarbetare, rektorer och handledare fullföljt utbildningen sedan starten år 2022. Inom ramen för riktade insatser kopplat till värdegrund har ett antal rektorer under perioden genomgått en utbildning vid Malmö universitet när det gäller ledning av arbetet mot begränsande hedersnormer. Fortsatt uppdragsutbildning på samma tema planeras inför hösten 2025 för målgruppen rektorer, biträdande rektorer och sektionschefer.

Under perioden har arbetet med ledarutveckling fortsatt som planerat. Detta bland annat i form av "Nya ledare" tillsammans med hälsa-, vård- och omsorgsnämnden. Detsamma gäller fördjupade ledarutveckling och riktade insatser för lokala ledningsgrupper. Ett antal chefer har också deltagit i stadens ledarutvecklingsprogram "Utvecklande ledarskap" (UL).

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Förskolenämndens fortsatta utmaningar kring fördelningen av kompetens för att möta behoven i barngrupperna ställer fortsatta krav på att stärka förskolornas strukturella förutsättningar för utbildningsuppdraget och det kompensatoriska arbetet, samt på riktade insatser. Den 1 januari 2026 införs de nya rektorsområdena, vilket ska bidra till stärkta möjligheter att fördela kompetens likvärdigt. Pågående översyn av ledningsfunktionernas förutsättningar förväntas också bidra till ökade möjligheter för rektor i det utbildningsnära och pedagogiska ledarskapet.

Frågan om huvudmännens finansiering av professionsprogrammet har lyfts av Sveriges kommuner på nationell nivå och är en kritisk förutsättning för den vidare planeringen.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen baseras på uppföljning av nämndens indikatorer om den formella kompetensen närmast barnen i förskolan, samt vårens "Lägesbedömning - förutsättningar och tema" som en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Det har under perioden skett en viss förstärkning av den formella kompetensen hos den pedagogiska personalen närmast barnen. Riktade insatser och samarbeten med andra nämnder och utbildningsanordnare har också genomförts i linje med kompetensförsörjningsplanen.

Samtidigt framgår av det systematiska kvalitetsarbetet ett fortsatt utvecklingsbehov när det gäller fördelningen av formell kompetens i förhållande till behoven i barngrupperna, vilket påverkar nämndens bedömning.

Indikator och uppföljning	Utfall
<p>Andel förskollärare per förskola</p> <p>Uppföljning Nämndens beslutade inriktning är att alla förskolor ska ha minst 30 procent förskollärare. Uppföljningen avser förskollärare inklusive förste förskollärare. I juni 2025 var genomsnittet av andelen förskollärare per förskola 37 procent, vilket är en ökning jämfört med samma period föregående år (34%). 88 procent av förskolorna hade minst 30 procent förskollärare (juni 2024: 87 %) och andelen förskollärare per förskola varierade mellan 21-62 procent (juni 2024: 19-65 %). Antalet förskollärare ökade jämfört med samma period föregående år från 1 236 till 1 353 medarbetare (+117)</p>	37 %
<p>Andel formellt utbildade barnskötare per förskola</p> <p>Uppföljning Nämndens beslutade inriktning är att alla barnskötare på kommunens förskolor ska vara formellt utbildade. I juni 2025 var genomsnittet för andelen barnskötare med formell utbildning per förskola 80 procent, vilket är en ökning jämfört med samma period föregående år (74%). Vid samma mätpunkt var det 20 procent av förskolorna där alla barnskötare hade formell utbildning (juni 2024: 12 %) och andelen formellt utbildade barnskötare per förskola varierade mellan 40-100 procent (juni 2024: 29-100%). Antalet barnskötare minskade jämfört med samma period föregående år från 2 350 till 2 036 medarbetare (-314).</p>	80 %
<p>Andel pedagoger med inriktning förskola per förskola</p> <p>Uppföljning Nämndens beslutade inriktning är att alla förskolor ska ha minst 10 procent pedagoger med inriktning förskola. I juni 2025 var genomsnittet av andelen pedagoger med inriktning förskola per förskola 8 procent, vilket är en ökning jämfört med samma period föregående år (7 %). 34 procent av förskolorna hade minst 10 procent pedagoger med inriktning förskola (juni 2024: 32 %) och andelen pedagoger med inriktning per förskola varierade mellan 0-24 procent (juni 2024: 0-23 %). Antalet pedagoger med inriktning förskola minskade totalt jämfört med samma period föregående år från 287 till 278 medarbetare (-9).</p>	8 %
<p>Andelen pedagogisk personal med god, hög och mycket hög kompetens.</p> <p>Uppföljning Förskolenämnden följer upp den kvalitativa kompetensnivån vartannat år enligt Malmö stads ledningssystem för kompetensförsörjning. Nämndens önskade utfall för indikatorn är minst 90 procent. Uppföljningen görs genom de kompetensmål som formulerats av rektorerna inom ramen för Malmö stads ledningssystem för kompetensförsörjning. Det innefattar fyra kompetensnivåer: viss, god, hög och mycket hög kompetens. Uppföljningen sker utifrån fastställd undersökningsmetod i ledningssystemet för kompetensförsörjning där rektor gör en bedömning av kompetensnivån hos medarbetarna. Enligt nämndens budget för året ska uppföljning ske i samband med Årsanalys 2025. 2023 års kvalitativa undersökning visade att 87 procent av medarbetare av den pedagogiska personalen hade god, hög eller mycket hög kompetens.</p>	

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service

Hur har det gått?

Förskolenämndens bidrag under perioden bygger på fortsatt utvecklingsarbete för att alla barn i Malmö ska få lika tillgång till utbildning i förskola oberoende av var i Malmö de bor och oavsett familjens socioekonomiska förhållanden. Vidare ingår arbete med att erbjuda vårdnadshavare och familjer god och likvärdig service i alla kontakter med den kommunala förskoleverksamheten.

Uppföljningen utgår till viktig del ifrån nämndens indikator som bygger på den senaste enkätundersökningen till vårdnadshavarna våren 2025. Utöver detta bygger nämndens uppföljning på utvecklingen inom centrala processer som på olika sätt bidrar till att öka servicen för barnens familjer och vårdnadshavare, såsom uppsökande arbete, lokalplanering samt digital inkludering och utveckling av en modern systemmiljö.

Andelen vårdnadshavare som upplever att de är nöjda med kvaliteten på deras barns förskola uppgår till 91 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående enkätundersökning som genomfördes 2023.

Varför blev det så?

Arbetet för att stärka förutsättningarna för god tillgång till förskola och likvärdig service för alla vårdnadshavare är en central del i nämndens grunduppdrag. Värdet av ett nära och förtroendefullt samarbete mellan förskola och hem understryks i förskolans läroplan. Barns och vårdnadshavares upplevelser av barnens förskola är centrala för utvecklingen av utbildningen. Vårens förskoleenkät visar sammantaget på att vårdnadshavarna upplever en förhållandevis god kvalitet i förskolan. Förflyttningarna som skett i svaren sedan 2023 tyder på att det har skett en positiv utveckling i vårdnadshavarnas upplevelser av förskolans kvalitet.

Under 2024 implementerades en ny digital plattform för dokumentation av barns närvaro och daglig kommunikation med vårdnadshavarna. Det fortsatta utvecklingsarbetet har under perioden inriktats på att etablera arbetssätt och integrera det nya digitala stödet i uppföljning och planering av det dagliga arbetet på förskolorna.

Förskolenämnden har under perioden fortsatt att utveckla arbetet för fler barn i förskola utifrån kraven i skollagen om särskilda platsererbjudanden i avgiftsfri allmän förskola till nyanlända barn. Det uppsökande arbetet sker i samverkan med andra nämnder och civilsamhället. Detta stärker möjligheterna att nå ut till utrikesfödda och nyanlända barn samt barn från socioekonomiskt sårbara familjer i områden där inskrivningsgraden är lägre.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Samarbetet med vårdnadshavarna har identifierats som ett prioriterat utvecklingsområde i nämndens fortsatta utvecklingsarbete. Det strukturerade och långsiktiga arbetet med att stärka förutsättningarna för

samarbete med vårdnadshavarna lägger tillsammans med ett aktivt uppsökande arbete grunden i det fortsatta bidraget till kommunfullmäktigemålet. Särskilt viktigt är att nå ut med information om förskolan till familjer som idag av olika anledningar har begränsad tillgång till kommunal service.

Under perioden har nytt avtal slutits med ny leverantör av verksamhetssystem, där nytt barn- och elevregister ingår som viktig del. Detta öppnar för nya möjligheter att utveckla den digitala kommunikationen med vårdnadshavarna.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på nämndens indikator som visar att andelen av vårdnadshavare som är nöjda med kvaliteten på sitt barns förskola har fortsatt att öka jämfört med tidigare förskoleenkäter.

Nämndens bidrag påverkas också positivt av att det inom förskoleverksamheten pågår utvecklingsarbete inom en rad områden som tillsammans bidrar till att höja kvaliteten och likvärdigheten i servicen till barnens familjer och vårdnadshavare.

Indikator och uppföljning	Utfall
Andelen nöjda vårdnadshavare Uppföljning Förskolenämndens genomför en enkät till vårdnadshavare vartannat år. Enkäten ger en bild av hur vårdnadshavarna upplever kvaliteten i förskolan. Inriktningen är att andelen nöjda vårdnadshavare ska öka. I den senaste enkäten, som genomfördes våren 2025, var andelen vårdnadshavare som uppgav att de utifrån ett helhetsperspektiv instämde i påståendet om att de var nöjda med kvaliteten på sitt barns förskola 91 procent. I föregående enkät från 2023 uppgick andelen till 88 procent.	91 %

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall jan-aug	Prognos helår
Nettokostnad	-2 091 203	-3 172 821
Kommunbidrag	2 138 193	3 197 821
Resultat (budgetavvikelse)	46 990	25 000

Viktiga förklaringar

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar	Prognos helår
Befolkningsansvar	36 000
Lokaler	2 700
Kommunala förskolor	-17 000
Administration och myndighetsutövning	3 300
Summa budgetavvikelser	25 000

Investeringsram

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Inventarier i samband med nybyggnation	7 500	7 500	0
Förbättringar i inne- och utemiljö på befintliga förskolor	9 600	9 600	0
Säkerhet	10 900	10 900	0
Utbildningsområden	2 000	2 000	0
Summa investeringar	30 000	30 000	0

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Förskolenämndens resultat för årets åtta första månader innebär ett överskott på cirka 47,0 mnkr. För helåret prognostiseras ett överskott om 25 mnkr.

Nedan beskrivs utvecklingen av befolkningen i nämndens målgrupp, vilket har stor påverkan på den ekonomiska prognosen. Vidare beskrivs övriga faktorer som ligger till grund för resultat och avvikelse i förhållande till driftsbudgeten.

Befolkningsutveckling

Malmö stads befolkningsprognos och det genomsnittliga antalet barn i åldersgruppen 1-5 år ligger till grund för förskolenämndens budgetering under året. Andelen barn som efterfrågar plats påverkar förskolenämndens behov av platser, vilka tillgodoses av både kommunala och fristående enheter.

Det är den befolkningsprognos som antogs av kommunstyrelsen under 2024 som kommunbidragstilldelningen utgår från och som nämndens budgeterade volymer baseras på. Prognosen pekade mot en fortsatt minskning av antalet barn i åldern 1-5 år, vilket har varit en trend de senaste åren. Enligt stadens senaste befolkningsprognos från 2025 förväntas antalet folkbokförda barn i genomsnitt under året uppgå till 21 299 med ett prognostiserat antal om 21 099 i slutet av året. Utfallet under perioden har dock varit lägre än vad befolkningsprognoserna förutspådde.

Förskolenämndens volymer

Volymer	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse helår 2025
Antal barn i befolkningen 1-5 år	21 304	21 299	-5
Andel barn i befolkningen som efterfrågar plats	89,1 %	88,0 %	-1,1 %
Antal placerade barn	18 981	18 741	-240
Andel heltidsplatser	99,1 %	99,2 %	0,1 %
Totalt antal heltidsplatser	18 810	18 591	-219

Enligt den senaste befolkningsprognosen så väntas det genomsnittliga antalet barn i åldersgruppen i 1-5 år uppgå till fem färre än vad som budgeterats. Av de barn som finns i befolkningsgruppen bedöms efterfrågan på plats i förskola och pedagogisk omsorg att bli 1,1 procentenheter lägre än budgeterat. Antalet placerade barn i Malmös förskoleverksamheter prognostiseras bli 240 färre än budget. Prognosen visar att andelen av de placerade barnen som har heltidsplats bedöms till 99,2 procent, vilket är 0,1 procentenheter högre än budgeterat. Den totala prognosen för antalet barn med heltidsplats under året visar att totalt 18 591 heltidsplatser i genomsnitt tas i anspråk, vilket är 219 färre än budget.

Heltidsplatser	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse helår 2025
Kommunal verksamhet	15 568	15 416	-152
Försäljning kommunal verksamhet	-20	-28	8
Köp av andra kommuner	45	50	5
Fristående verksamhet i Malmö	3 107	3 065	-42
Fristående verksamhet utanför Malmö	110	87	-23
Totalt antal heltidsplatser	18 810	18 591	-219

Under perioden har antalet heltidsplatser i kommunal verksamhet varit lägre än budgeterat och för helåret visar prognosen på 152 heltidsplatser färre än budget i de kommunala förskolorna. Även antalet heltidsplatser i fristående verksamhet i Malmö har från januari till augusti varit lägre än budgeterat. Prognosen för helåret visar att det kommer vara färre barn inskrivna i fristående verksamhet än budgeterat.

Försäljning av kommunala platser till barn utanför Malmö stad visar på åtta barn mer än budgeterat och köp av plats för Malmöbarn i annan kommun har även den ökat med fem barn mer än budgeterat.

Befolkningsansvar

Befolkningsansvar	Avvikelse mot budget, i mnkr
Kostnad för platser i kommunal verksamhet	22,4
Kostnad för platser i fristående verksamhet	10,9
Köp och sälj av platser mellan andra kommuner	1,4
Övriga kostnader	1,3
Summa budgetavvikelser	36,0

Befolkningsansvaret redovisar en positiv avvikelse mot budget för årets åtta första månader på 36,7 mnkr. Främsta förklaringen är att antalet platser som tagits i anspråk i både kommunal och fristående verksamhet har varit lägre än budgeterat och som i sin tur inneburit lägre kostnader för befolkningsansvaret. Detta är en konsekvens av färre barn i befolkningen samt att andelen barn som efterfrågar plats varit lägre än budgeterat.

Bedömningen för helåret är att det även fortsättningsvis kommer vara färre heltidsplatser än budgeterat, både i de kommunala förskolorna och i de fristående verksamheterna, vilket innebär lägre kostnader för befolkningsansvaret.

Sammantaget prognostiseras en positiv budgetavvikelse på 36,0 mnkr för befolkningsansvaret.

Lokaler

Lokalkostnader	Avvikelse mot budget, i mnkr
Hyror	3,8
El	-3,0
Lokalvård	2,2
Övriga driftskostnader	-0,3
Kapitalkostnader	0,0
Summa budgetavvikelser	2,7

Utfallet för nämndens lokalkostnader under perioden har varit 1,7 mnkr lägre än vad som har budgeterats.

Kostnader för elförbrukning bedöms vara 3,0 mnkr högre än budgeterat och kostnader för hyror 3,8 mnkr lägre. Den lägre hyreskostnaden beror dels på att Traktorns förskola färdigställdes senare än planerat och därmed inte genererade hyreskostnad enligt plan, och dels på att hyresuppräknings av externa hyresavtal varit lägre än budgeterat. Kostnader för lokalvård bedöms bli 2,2 mnkr lägre än budgeterat.

Helårsprognosen för nämndens lokalkostnader bedöms bli 2,7 mnkr lägre än budgeterat.

Kommunala förskolor

Kommunala förskolor	Avvikelse mot budget, i mnkr
Förskolor, platsintäkter	18,0
Förskolor, övrigt	-46,5
Ledningsfunktion förskola	2,9
Gemensamma kostnader	8,6
Summa budgetavvikelser	-17,0

De kommunala förskolorna uppvisar en negativ budgetavvikelse på 2,6 mnkr efter de åtta första månaderna.

Totalt sett har de kommunala förskolorna haft fler inskrivna barn än budgeterat under perioden även om det skiljer sig åt mellan utbildningsområdena. Genomgående för alla områden är att fler yngre barn är inskrivna än budgeterat, vilket även det har genererat högre platsintäkter. Under den resterande delen av året bedöms utbildningsområdena generellt ha färre äldre barn, men fler yngre barn inskrivna än budgeterat. Totalt sett innebär det högre platsintäkter än budgeterat för de kommunala förskolorna, vilket syns på översta raden i tabellen ovan.

Under året väntas en fortsatt minskning av antalet barn i befolkningen som ingår i nämndens målgrupp. Som tidigare år finns det en osäkerhet inför

höstens placering av barn. Samtidigt har antalet barn som beviljats uppskjuten skolstart blivit fler de senaste åren vilket gör att kostnaden för barn som inte ingår i nämndens demografiska målgrupp ökat.

Bedömningen är att de kommunala förskolornas personalkostnader kommer att vara högre än budgeterat under året. Ett minskande barnantal innebär att en anpassning av personalkostnaderna pågår för att undvika ekonomiska obalanser framöver. Detta sker successivt för att säkerställa förskolornas kvalitetsmässiga förutsättningar. Omställningen till en ny måltidsorganisation har fortsatt under perioden och organisationen är implementerad. Den nya organisationen väntas över tid vara kostnadsneutral för nämnden men har ett prognostiserat underskott för 2025. Avvikelseerna för både omställningsarbetets personalkostnader dels inom den pedagogiska verksamheten och dels inom måltidsorganisationen syns i tabellen ovan på raden avseende *Förskolor, övriga kostnader*.

De senaste åren har det skett en ökning av intäkterna för barnomsorgsavgifterna och till 2025 har de budgeterade intäkterna höjts. Bedömningen är att intäkterna avseende barnomsorgsavgifterna tillsammans med de retroaktiva avgiftskontrollerna kommer att vara högre än budgeterat. De högre intäkterna bidrar till överskottet för de kommunala förskolornas gemensamma kostnader.

Kommunstyrelsen beslutade i ärende STK-2024-1711 (§ 94, 2025-03-05) att överföra 15 000 000 kr i form av kommunbidrag till förskolenämndens förfogande för finansiering av kompetenshöjande insatser. I enlighet med bestämmelserna i skolförordningen beslutade förskolenämnden i ärende FSKF-2025-3720 (§ 50, 2025-04-23) att fördela en del av det utökade kommunbidraget till de kommunala förskolorna och en del till de fristående enheterna. I delårsrapporten är de kommunala förskolornas tilldelning inkluderad och kostnaderna för de kompetenshöjande insatserna medräknade.

Sammantaget prognostiseras ett underskott mot budget på 17,0 mnkr för de kommunala förskolorna.

Administration och myndighetsutövning

Administration och myndighet	Avvikelse mot budget, i mnkr
Förvaltningsledning	1,0
Nämnd	0,0
Planering och analys	-0,7
HR	1,0
Ledningsstöd och kommunikation	2,0
Kvalitet och utveckling	0,0
Summa budgetavvikelser	3,3

Förvaltningsledning, stödfunktioner och kostnader för förskolenämnden visar för januari till augusti ett överskott jämfört med budget på 6,0 mnkr.

Till största del beror detta på att budgeterade tjänster varit vakanta och inneburit lägre personalkostnader. Bedömningen för helåret är ett överskott mot budget på 3,3 mnkr.

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram

Nämndens investeringsram uppgår för 2025 till 30 mnkr.

Av investeringsramen prognostiseras 7,5 mnkr till investeringar i samband med nybyggnation. Under 2025 är det förskolorna Traktorn och Brage, samt familjecentralerna i Kroksbäck och Mobilia som färdigställs.

20,5 mnkr av investeringsramen investeras i redan befintliga förskolor. Av detta belopp anslås 9,6 mnkr till planerade förbättringar i inne- och utemiljön. För en förbättrad kvalitet och en trygg och säker miljö i förskolor avsätts 10,9 mnkr till åtgärder avseende säkerhet.

Resterande 2 mnkr för 2025 tilldelas utbildningsområdena med 0,5 mnkr vardera. Under året kommer delar av områdenas investeringsutrymme användas till investeringar i förskolornas kök.

Resultaträkning

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Bidrag	236 229	217 231	18 998
Övriga intäkter	2 816 141	2 842 713	-26 572
Totala intäkter	3 052 370	3 059 944	-7 574
Lönekostnader	-1 582 709	-1 589 182	6 473
PO-Pålägg	-655 084	-657 392	2 308
Övriga personalkostnader	120	38	82
Totala personalkostnader	-2 237 673	-2 246 536	8 863
Lokal- och markhyror	-422 579	-419 253	-3 326
Övriga kostnader	-3 497 786	-3 526 719	28 933
Avskrivningar	-59 898	-58 002	-1 896
Totala övriga kostnader	-3 980 263	-4 003 974	23 711
Nettokostnad exkl. finansnetto	-3 165 566	-3 190 566	25 000
Kommunbidrag	3 197 821	3 197 821	0
Finansiella intäkter	0		0
Finansiella kostnader	-7 255	-7 255	0
Resultat	25 000	0	25 000
Nettokostnad	-3 172 821	-3 197 821	25 000

Uppdatering investeringar 2026

Investeringsutgifter 2026 samt plan för 2027-2031 (belopp i tkr)

Investeringstyp	Begäran 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
Inventarier vid nybyggnation och förbättringar i inne- och utemiljö på befintliga förskolor	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Summa investeringsram	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000